

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

1. ΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΝΤΑΒΕΤΙ

Λέγεται ότι ακόμη και σήμερα τις νύχτες με πανσέληνο στην ανατολική Κρήτη γίνεται το Νταβέτι, μια μαγική τελετή που περιλαμβάνει μαγικούς κύκλους, μαυρομάνικα μαχαίρια και επικλήσεις.

Όποιος θέλει να μάθει να παίζει καλά λύρα πηγαίνει τη νύχτα σε ένα έρημο σταυροδρόμι, κι εκεί χαράσσει στη γη με μαυρομάνικο μαχαίρι έναν κύκλο, μπαίνει μέσα, κάθεται και παίζει. Σε λίγο έρχονται οι Νεράιδες και τον τριγυρνούν. Ο σκοπός τους δεν είναι καλός, θέλουν να τον καταστρέψουν.

Όμως αφού δεν μπορούν να μπουν στον κύκλο, κοιτάζουν με κάθε τρόπο να τον ξεγελάσουν και να τον τραβήξουν έξω. Του λένε λόγια γλυκά, τραγούδια όμορφα, μα εκείνος αν είναι φρόνιμος, πρέπει να συνεχίζει να παίζει τη λύρα του ατάραχος, χωρίς να βγει από τον κύκλο.

Αφού δεν τα καταφέρνουν με αυτό τον τρόπο, τον καλούν να βγει από τον κύκλο και του υπόσχονται να τον μάθουν αυτές να παίζει πιο καλά τη Λύρα. Εκείνος όμως δεν ανταποκρίνεται. Τότε αυτές του ζητούν τη Λύρα. Ο Λυράρης τη δίνει αλλά δε βγαίνει από τον κύκλο. Αν βγει του κόβεται το χέρι ή το πόδι ή τρελαίνεται. Τότε μια Νεράιδα αρχίζει να παίζει με πολλή τέχνη και στη συνέχεια του επιστρέφουν τη Λύρα με την ελπίδα ότι θα πειστεί να βγει από τον κύκλο για να τον βλάψουν.

Αυτό γίνεται όλη τη νύχτα μέχρι να ξημερώσει. Λίγο πριν το τέλος αυτές του ζητούν να τους δώσει κάτι δικό του, και ως αντάλλαγμα θα του μάθουν να παίζει καλά Λύρα. Ο λυράρης τότε δίνει συνήθως ένα νύχι του. Οι Νεράιδες του μαθαίνουν να παίζει με δεξιοτεχνία τη Λύρα και χάνονται με την αυγή.

2. ΝΕΡΑΪΔΕΣ ΚΑΙ ΞΩΤΙΚΑ

Σε πολλά μέρη της Ελλάδας – κυρίως στα νησιά – πίστευαν ότι τη νύχτα της πανσελήνου νεραΐδες και ξωτικά έβγαιναν και άγγιζαν με το ραβδί τους όποιον έβρισκαν σκορπίζοντας έρωτα. Έφευγαν λίγο πριν από την αυγή, όντας μαγεμένες και οι ίδιες, χαρίζοντας λήθη και συγχώρεση.

3. ΜΑΓΙΣΣΕΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τις νύχτες με πανσέληνο λέγεται ότι σε πολλά χωριά της Θεσσαλίας μαζεύονται μάγισσες στα ποτάμια. Λούζουν τα μαλλιά τους σε κρυστάλλινα νερά, φτιάχνουν μελόπιτες και με επικλήσεις κατεβάζουν το αυγουσιάτικο φεγγάρι για να κλέψουν λίγη από την πολύτιμη φεγγαρόσκονή του που γιατρεύει τις ματιασμένες κοπέλες και έχει τη δύναμη να αλλάζει και να μεταμορφώνει τα πάντα.

Ακόμη στην Ήπειρο, στο παρελθόν, υπήρχε διάχυτη η λαϊκή αντίληψη πως οι μάγισσες και κυρίως οι μάγοι είχαν τη δυνατότητα να φανερώνουν τους δαίμονες, προκειμένου εκείνοι να τους αποκαλύψουν διάφορα μυστικά και μελλούμενα. Επίσης, οι μάγοι είχαν τη δύναμη να υποτάξουν έναν δαίμονα που θα τους υπηρετούσε στην εκπλήρωση μιας εντολής ή αποστολής.

4. Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ

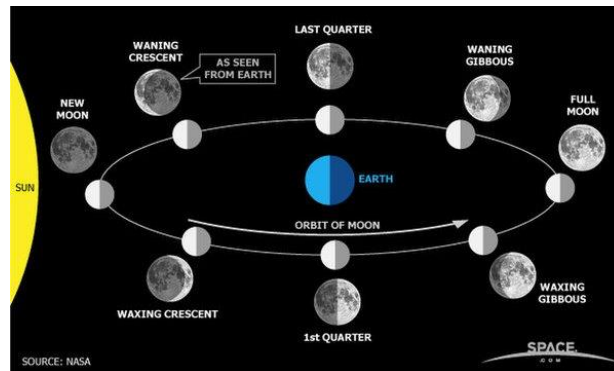
Το φεγγάρι παίζει σπουδαίο ρόλο στην πρακτική της μαγείας. Το κριτήριο για την αξία μάγισσα είναι αν μπορεί "να κατεβάσει το φεγγάρι". Οι μάγισσες για να αιχμαλωτίσουν το φεγγάρι φτιάχνουν μια πίτα κι εκείνο κατεβαίνοντας για να φάει συλλαμβάνεται και μπαίνει υπό την εξουσία της μάγισσας. Όταν το κατεβάσει από τον ουρανό το ποδοπατά, το βασανίζει μέχρις ότου να της πει όλα όσα θέλει να μάθει. Όταν η μάγισσα βασανίζει το φεγγάρι είναι κακοκαιρία και μουγκρίζει και το ακούν πολλοί.

5. ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΕΣ

Οι φάσεις της σελήνης εξετάζονται ιδιαίτερα για την έναρξη εργασιών ή σημαντικών γεγονότων στη ζωή των ανθρώπων. Έτσι θεωρείται καλό να αναλαμβάνει κανείς κάποιο έργο όταν η σελήνη γεμίζει, και μάλιστα αυτός που προοδεύει στις δουλειές του θεωρείται ότι γεννήθηκε με πανσέληνο. Το αντίθετο πιστεύεται για τη χάση της σελήνης (χασοφεγγιά). Τότε δεν φυτεύουν, γιατί το φυτό ξεραίνεται • δεν πλένουν, γιατί τα υφάσματα χαλάνε • δεν παστώνουν λαχανικά ή ψάρια • δεν κόβουν ξύλα, γιατί σαπίζουν • δεν κλαδεύουν τα αμπέλια, γιατί αρρωσταίνουν κ.λπ.

Όσοι βλέπουν για πρώτη φορά τη νέα σελήνη (όπου το φεγγάρι δεν φαίνεται καθόλου) προβαίνουν σε συμβολικές πράξεις υποδηλώνοντας την επίδρασή της πάνω τους. Για παράδειγμα χτυπούν τις παλάμες και πηδώντας τρεις φορές εύχονται να είναι πάντα υγιείς, όπως εκείνη τη στιγμή, ή ανακατεύουν τα χρήματα στο πορτοφόλι τους για να είναι πάντα γεμάτο. Κακό θεωρείται να δει κάποιος τη νέα σελήνη για πρώτη φορά καθιστός.

Αν κουρευτείς στο γέμισμα του φεγγαριού, θα μαλλιά σου θα μακρύνουν πιο γρήγορα, ενώ αν κουρευτείς στο άδειασμα του φεγγαριού θα μεγαλώσουν πιο αργά αλλά θα είναι πιο γερά. – Αν μια γυναίκα γεννήσει στο γέμισμα του φεγγαριού, το επόμενο παιδί θα είναι του ίδιου φύλου. Αν γεννήσει στο άδειασμα του φεγγαριού, θα είναι του αντίθετου από το πρώτο.

Όταν το φεγγάρι είναι κόκκινο λένε ότι κάποιος θα πεθάνει.

Ποτέ μην κοιμηθείτε αμέσως κάτω από την πανσέληνο, γιατί μπορεί να φέρει ασθένεια, ακόμα και θάνατο.

Όσες προλήψεις αφορούν τον ήλιο αναφέρονται κυρίως στη δύση του, γιατί την ακολουθεί σκοτάδι, και κατά δεύτερο λόγο στην έκλειψή του, που φέρνει το σκοτάδι και κατ' αναλογία προμηνύει καταστροφές.

Για τούτο θεωρείται πως ότι γεννιέται, άνθρωπος ή ζώο, κατά τη δύση του ήλιου δεν προκόβει, αντίθετα με ότι γεννιέται κατά την ανατολή.

Κακό θεωρείται να σκουπίζει κανείς κατά τη δύση του ήλιου. Αν κάποιος δώσει ξίδι από το σπίτι του μετά τη δύση, το υπόλοιπο θα ξινίσει.